

Delegering av myndighet til Mattilsynet etter matloven

Dato	FOR-2004-05-05-884
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	I 2004 hefte 6
Ikrafttredelse	05.05.2004
Sist endret	FOR-2016-06-13-640
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2003-12-19-124 , FOR-2003-12-19-1790
Kunngjort	18.06.2004
Rettet	25.01.2006 (Pkt. 1, 2 og 4 samt overskrift i pkt. 3 tilføyd)
Korttittel	Deleg. til Mattilsynet etter matloven

Hjemmel: Fastsatt av Helsedepartementet, Landbruksdepartementet og Fiskeridepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet) 5. mai 2004 med hjemmel i [lov 19. desember 2003 nr. 124](#) om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven), jf. [delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790](#).

Endret ved [vedtak 13 april 2015 nr. 374](#), [13 juni 2016 nr. 640](#).

Rettelser: 25.01.2006 (Pkt. 1, 2 og 4 samt overskrift i pkt. 3 tilføyd).

Kapitteloversikt:

1. Innledning og bakgrunn
2. Departementenes forskriftskompetanse
3. Delegering av forskriftskompetanse
4. Om forskrifter som fastsettes av Mattilsynet med hjemmel i matloven § 23 første ledd

1. Innledning og bakgrunn

Myndigheten til å gi forskrifter etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) er i hovedsak lagt til Kongen. Kongens forskriftsmyndighet er ved Kronprinsregentens resolusjon 19. desember 2003 nr. 1790 delegert til Fiskeridepartementet, Landbruksdepartementet og Helsedepartementet (matdepartementene). Ansvarsforholdene mellom matdepartementene på matlovens område er nærmere omtalt i foredraget til Kronprinsregentens resolusjon 19. desember 2003 nr. 1790.

Dette skrevet omhandler den videre delegeringen av forskriftskompetanse fra matdepartementene til Mattilsynet og gir også en generell instruks om Mattilsynets forskriftsarbeid.

2. Departementenes forskriftskompetanse

Matdepartementene er enige om at en på departementsnivå fastsetter forskrifter som:

- fastsetter særnorske bestemmelser
- gjennomfører grunntekster i EØS-avtalen i norsk rett
- både gjennomfører EØS forpliktelser (grunntekster og gjennomføringstekster) og fastsetter særnorske bestemmelser.

Med grunntekster menes rettsakter som er vedtatt av Rådet, eller Rådet og Parlamentet i felleskap med hjemmel i EUs primærlovgivning. Med gjennomføringstekster menes rettsakter som har hjemmel i grunntekster.

Mattilsynet skal på eget initiativ vurdere behovet for endringer i forskrifter som nevnt ovenfor, og skal etter klarering med de aktuelle departementene forberede departementenes fastsettelse av slike forskrifter.

Matdepartementenes forskriftskompetanse etter § 3, § 21 annet, tredje og fjerde ledd, § 22, § 26, § 27, § 28 og § 31 delegeres ikke utover den forskriftskompetanse som eventuelt følger av forskrifter hjemlet i disse bestemmelsene.

3. Delegering av forskriftskompetanse

Helse- og omsorgsdepartementets forskriftskompetanse under følgende bestemmelser:

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 6 fjerde og femte ledd, § 7 annet, tredje og fjerde ledd, § 8 annet ledd, § 9, § 10 annet ledd, § 11, § 12, § 13 sjette ledd, § 14 tredje ledd, § 15, § 16 annet ledd, § 29 annet ledd, § 33 og

Landbruks- og matdepartementets forskriftskompetanse under følgende bestemmelser:

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 6 fjerde og femte ledd, § 7 annet og tredje ledd, § 8 annet ledd, § 9, § 10 annet ledd, § 11, § 12, § 13 sjette ledd, § 14 tredje ledd, § 15, § 16 annet ledd, § 17 annet ledd, § 18 tredje ledd, § 19 tredje ledd, § 29 annet ledd, § 30, § 33 og

Nærings- og fiskeridepartementets forskriftskompetanse under følgende bestemmelser:

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 6 fjerde og femte ledd, § 7 annet og tredje ledd, § 8 annet ledd, § 9, § 10 annet ledd, § 11, § 12, § 13 sjette ledd, § 14 tredje ledd, § 15, § 16 annet ledd, § 17 annet ledd, § 19 tredje ledd, § 29 annet ledd, § 30, § 33, delegeres til det sentrale Mattilsynet på følgende måte:

Det sentrale Mattilsynet selv, gis myndighet til å fastsette, endre eller oppheve forskrifter:

1. som gjennomfører gjennomføringstekster i EØS-avtalen i norsk rett
2. hvor endringskompetanse er gitt til Mattilsynet i den aktuelle forskriften.

Forskriftsutkast og høringsprosess skal klareres av de aktuelle departementene for forskrifter:

1. som skal gjennomføre gjennomføringstekster
2. hvor særnorske bestemmelser skal endres og endringskompetansen er gitt til Mattilsynet i den aktuelle forskriften

3. hvor gjennomføringsteksten åpner for nasjonalt bestemte tilpasninger
4. som sendes på høring med kortere høringsfrist enn 6 uker.

Resultat av høring og endelig forskriftsutkast skal i slike tilfelle forelegges de aktuelle departementene.

Unntatt fra kravet om klarering av de aktuelle departementene er forskriftsendringer som gjøres for å gjennomføre endringer av lister i forskrifter nevnt i punktene under. Høringsdokumentene skal sendes de aktuelle departementene til orientering senest tre arbeidsdager før utsendelse på høring.

1. Forskrift 6. juni 2011 nr. 667 om næringsmiddelenszymer, når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 1332/2008
2. Forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler, når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 1333/2008
3. Forskrift 6. juni 2011 nr. 669 om aroma og næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til anvendelse i og på næringsmidler (aromaforskriften), når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 1334/2008
4. Forskrift 17. februar 2010 nr. 187 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler, når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 1924/2006
5. Forskrift 18. august 2009 nr. 1117 om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer, når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 396/2005
6. Forskrift 30. mai 2012 nr. 512 om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr, når det gjelder endringer av forordning (EU) nr. 37/2010
7. Forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer, når det gjelder endringer av forordning (EF) nr. 1831/2003
8. Forskrift 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer, når det gjelder endringer av direktiv 2002/32/EF.
9. Forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr, vedlegg 2 og vedlegg 5.

Matdepartementene kan til enhver tid i regelverksprosessen vurdere alle elementer og instruere om nødvendige endringer eller overta videre behandling av forskriftsutkastet.

Mattilsynet skal umiddelbart informere de aktuelle departementene ved fastsettelse av forskrifter etter delegert myndighet.

0 Endret ved vedtak 13 april 2015 nr. 374, 13 juni 2016 nr. 640.

4. Om forskrifter som fastsettes av Mattilsynet med hjemmel i matloven § 23 første ledd

Matloven § 23 første ledd første punktum lyder:

Det sentrale, regionale eller lokale mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven, herunder forby import, eksport og omsetning eller pålegge tilbaketrekning fra markedet, isolasjon, avlivning, destruksjon, kassasjon, båndlegging, merking eller særskilt behandling.

Vedtakskompetansen er begrenset ved at vedtakene må være nødvendige for gjennomføring av bestemmelser gitt i eller i medhold av matloven.

I vurderingen av om et vedtak er nødvendig skal Mattilsynet bl.a. legge vekt på proporsjonalitetsprinsippet.

I begrepet «gjennomføring» ligger det at vedtaket fattes for å håndheve loven eller bestemmelser gitt i medhold av den. Vedtaket skal medvirke til å oppnå formålet og innholdet av en materiell regel gitt i eller i medhold av matloven. Matloven § 23, 1. ledd, gir kun myndighet til å velge det mest egnede virkemiddelet for å gjennomføre den allerede eksisterende underliggende regelen på den mest hensiktsmessige/effektive måten i forhold til formålet med matloven. Om vedtaket fattes i form av et enkeltvedtak eller en forskrift, vil avhenge av hvem vedtaket retter seg mot.

Mattilsynet skal umiddelbart orientere de aktuelle departementene ved fastsettelse av forskrifter etter § 23, første ledd.